

ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΟ: Η Συνοδική Απόφαση περί της τοποθέτησης του Εσταυρωμένου

/ [Γενικά Θέματα](#) / [Εκκλησία](#) / [Ημερολόγιο Εκδηλώσεων](#)

Η Διαρκής Ιερά Σύνοδος της Εκκλησίας της Ελλάδος της 168ης Συνοδικής Περιόδου, κατόπιν ενδελεχούς συζητήσεως στη συνεδρίαση για το μήνα Μάρτιο, προέβη στην έκδοση του Εγκυκλίου προς τους Σεβασμιωτάτους Μητροπολίτες της Εκκλησίας της Ελλάδος περί του θέματος του Τιμίου Σταυρού εντός του Ιερού Βήματος. Την Εγκύκλιο εξασφάλισε αποκλειστικά το [ope.gr](#).

Η Διαρκής Ι-ε-ρά Σύ-νο-δος, ύ-στε-ρα από ει-σή-γη-ση της Συ-νο-δι-κής Ε-πι-τρο-πής επί της Θείας Λα-τρεί-ας και του Ποιμαντικού Έργου, **αποφασίζει ομοφώνως ό-τι:**

1. Η το-πο-θέ-τη-ση του Σταυ-ρού του Χρι-στού ό-πι-σθεν της Α-γί-ας Τρα-πέ-ζης

είναι **γε-νι-κά καθιερωθείσα πα-ρά-δο-ση**, ό-πως παρατηρούμε στα Πατριαρχεία και τις Αυ-το-κέ-φα-λες Ορ-θό-δο-ξες Εκ-κλη-σί-ες, κα-θώς, ε-πί-σης, **πα-ρά-δο-ση εί-ναι και η πε-ρι-φο-ρά του Ε-σταυ-ρω-μέ-νου και η προ-σκύ-νη-σή Του την Με-γά-λη Πέμ-πτη**, καθώς και του ι-ε-ρού Ε-πι-τα-φί-ου την Με-γά-λη Πα-ρα-σκευ-ή.

2. Ο Σταυ-ρός του Χρι-στού στην θε-ο-λο-γί-α της Εκ-κλη-σί-ας, ό-πως εκ-φρά-ζε-ται στα έρ-γα των Πα-τέ-ρων και στην ι-ε-ρά υ-μνο-γρα-φί-α, εί-ναι άρ-ρη-κτα συν-δε-δε-μέ-νος με την Α-νά-στα-σή Του και δεν δι-α-χω-ρί-ζον-ται: «Τον Σταυ-ρόν σου προ-σκυ-νού-μεν, Δέ-σπο-τα, και την α-γί-αν σου Α-νά-στα-σιν δο-ξά-ζο-μεν». Εί-ναι **ε-νι-αί-ο το μυ-στή-ρι-ο του Σταυ-ρού και της Α-να-στά-σε-ως του Χρι-στού**. Δεν νο-εί-ται ο Σταυ-ρός του Χρι-στού χω-ρίς την Α-νά-στα-σή Του, ού-τε Α-νά-στα-ση του Χρι-στού χω-ρίς τον Σταυ-ρό.

3. Οι λει-τουρ-γι-κές αλ-λα-γές του τυ-πι-κού της Εκ-κλη-σί-ας γί-νον-ται με α-πο-φά-σεις των Συ-νο-δι-κών Ορ-γά-νων Της».

Η ΔΙΣ της 168ης Συνοδικής Περιόδου συνήλθε την Δευτέρα 10 και Τρίτη 11 Μαρτίου 2025, υπό την Προεδρία του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ.κ. Ιερωνύμου.

(Διαβάστε τα όσα έγραψε το ore.gr: [ΔΙΣ: Θέση για τον Τίμιο Σταυρό εντός του Ιερού Βήματος, λύπη για την έκθεση στην Εθνική Πινακοθήκη, συμπαράσταση στο Πατριαρχείο Αντιοχείας](#))

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

**Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ**

Δ/νσις: Ἰωάννου Γενναδίου 14 - 115 21, Ἀθήναι
Τηλ. 210-7272.204, Fax 210-7272.210, e-mail: ecclesia.protocol@gmail.com

Πρωτ. 1448
Αριθ.
Διεκπ. 694

Αθήνησι, τῆ 20ῆ Μαρτίου 2025

Ε Γ Κ Υ Κ Λ Ι Ο Σ 3095

Πρός
τούς Σεβασμιωτάτους Μητροπολίτας
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Θέμα: «Περί τῆς τοποθετήσεως τοῦ Ἑσταυρωμένου»

Σεβασμιώτατε ἐν Χριστῶ ἀδελφέ,

Συνοδικῆ Ἀποφάσει, ληφθεῖση ἐν τῇ Συνεδρία τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς 11ης μηνός Μαρτίου 2025, γνωρίζομεν ὑμῖν ὅτι ἡ Ἱερά Σύνοδος, ἐν τῇ ῥηθείσῃ Συνεδρία Αὐτῆς, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν ποικίλας ἀναφοράς ὡς πρὸς τὴν τοποθέτησιν τοῦ Ἑσταυρωμένου ὀπισθεν τῆς Ἁγίας Τραπέζης καὶ τὴν περιφορὰν Αὐτοῦ κατὰ τὴν Ἀκολουθίαν τῆς Μεγάλης Πέμπτης, διεξεληθοῦσα καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 58/27.11.2024 σχετικὴν εἰσήγησιν τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς Θείας Λατρείας καὶ τοῦ Ποιμαντικοῦ Ἔργου, ἀπεφάσισεν ὅτι:

1. Ἡ τοποθέτησις τοῦ Σταυροῦ τοῦ Χριστοῦ ὀπισθεν τῆς Ἁγίας Τραπέζης εἶναι γενικῶς καθιερωθεῖσα παράδοσις, ὅπως παρατηροῦμεν εἰς τὰ Πατριαρχεῖα καὶ τὰς Αὐτοκεφάλους Ὁρθοδόξους Ἐκκλησίας, ὡς ἐπίσης παράδοσις εἶναι καὶ ἡ περιφορὰ τοῦ Ἑσταυρωμένου καὶ ἡ προσκύνησις Αὐτοῦ τὴν Μεγάλην Πέμπτην, ὡς καὶ τοῦ ἱεροῦ Ἐπιταφίου τὴν Μεγάλην Παρασκευήν.

2. Ὁ Σταυρός τοῦ Χριστοῦ εἰς τὴν θεολογίαν τῆς Ἐκκλησίας, ὡς ἐκφράζεται εἰς τὰ ἔργα τῶν Πατέρων καί εἰς τὴν ἱερὰν ὑμνογραφίαν, εἶναι ἀρρήκτως συνδεδεμένος μέ τὴν Ἀνάστασιν Αὐτοῦ καί δέν διαχωρίζονται: «Τόν Σταυρόν σου προσκυνοῦμεν, Δέσποτα, καί τὴν ἀγίαν σου Ἀνάστασιν δοξάζομεν». Εἶναι ἐνιαῖον τό μυστήριον τοῦ Σταυροῦ καί τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ. Δέν νοεῖται ὁ Σταυρός τοῦ Χριστοῦ δίχως τὴν Ἀνάστασιν Αὐτοῦ οὔτε Ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ ἄνευ τοῦ Σταυροῦ.

3. Αἱ λειτουργικαὶ ἀλλαγαὶ τοῦ τυπικοῦ τῆς Ἐκκλησίας γίνονται μέ ἀποφάσεις τῶν Συνοδικῶν Ὁργάνων Αὐτῆς.

Ἐπὶ δέ τούτοις, κατασπαζόμενοι τὴν ὑμετέραν Σεβασμιότητα ἐν Κυρίῳ, διατελοῦμεν μετ' ἀγάπης.

† Ὁ Ἀθηνῶν **ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ**, Πρόεδρος
 † Ὁ Ναυπάκτου καί Ἀγίου Βλασίου Ἱερόθεος
 † Ὁ Δημητριάδος καί Ἀλμυροῦ Ἰγνάτιος
 † Ὁ Καισαριανῆς, Βύρωνος καί Ὑμηττοῦ Δανιήλ
 † Ὁ Ὑδρας, Σπετσῶν καί Αἰγίνης Ἐφραίμ
 † Ὁ Πειραιῶς Σεραφεῖμ
 † Ὁ Σύρου, Τήνου, Ἄνδρου, Κέας, Μήλου, Δήλου καί Μυκόνου Δωρόθεος
 † Ὁ Γρεβενῶν Δαβίδ
 † Ὁ Νέας Κρήνης καί Καλαμαριᾶς Ἰουστίνος
 † Ὁ Φιλίππων, Νεαπόλεως καί Θάσου Στέφανος
 † Ὁ Σισανίου καί Σιατίστης Ἀθανάσιος
 † Ὁ Λήμνου καί Ἀγίου Εὐστρατίου Ἱερόθεος
 † Ὁ Θεσσαλονίκης Φιλόθεος
 Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος
 Ἀρχιμ. Ἰωάννης Καραμούζης

Ἀκριβές Ἀντίγραφον

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος

Ἀρχιμ. Ἰωάννης Καραμούζης

Ἀρχιμ. Ἰωάννης Καραμούζης

Κεντρική φωτογραφία αρχείου: Ραφαήλ Γεωργιάδης, ore.gr